

MAGYAR KURIR.

Nr. 2.

Indult Bétsből, Redden, Januárius' 5-dikén, 1830.

B é t s.

A' boldogult Henrika Alexandrina, Friderika, Wilhelmina Ts. K. Fő Hertzeg Aszszonynak, született Nassau-Weilburgi Hertzeg-Aszszonynak, Fels. Károly Fő Hertzeg Hitvesének holt tetemei a' közelebbi mult Tsötörtökön Dec. 31-kén reggeli 8 órakor a' Ts. K. Udvarban lévő Ritterstube nevű palotában tettek ki közönséges megnézésre, a' honnan ugyan azon napon délután 4 órakor a' Fels. Tsászári Familia Kriptájába a' T. T. Kapuzinus Atyák Klastromába szokott pompás szertartással bétetelt.

Az Udvari gyász a' megholt Fő Hertzeg Aszszonyért Dec. 31-dikén kezdődén hat hétig tart, ú. m. Jan. 13-dikéig a' mély gyász; és azontúl négy hétig, Febr. 10 dikéig a' fél gyász.

Frantzia Ország.

Páris, Dec. 24 dikén. Párist Tengeri Várossá és az által Londonnak vetelkedőjévé tenni — mérész, de sokat ígérő gondolat. Ennek munkába vételére egy Társaság állott fel, melly a' Fő várost Tengeritsatorna által Rouennel egyesítse. A' Plánum rövideden, ez: Egy egyenes linea Havretól Német Ország közép pontjához vonva (tsekély félre hajlással) Rouen, Páris, Metz és Strászburg városokon mégyenke-

resztül. Ezen líneának közép pontjául Páris vétetik fel; nyugotra esik a' Roueni Tengeritsatorna, keletre a' Rajnai tsatorna, melly által a' Seine a' Rajnával egyesítettik. Eképpen Páris egy felől a' Tengerrel, más felől a' Rajnával egyenes közösülésbe esik, és a' világhartzának megvívására Londonnal kiállhat, hogy ne légyen kéntelen közép Európa a' tengerekről jövő portékákat egyedül az Anglusok kezéből venni. — A' Társaság költségén most egy könyv jelent meg 4 vastag darabban, mellyben az egész plánum környülállásos kifejtegetéssel leíratatik és a' Közönségnek ítélete alá bótattatik. — (Ezzel a' plánummal nyilvánóságos egybekötetésben látszik állani azon új Kir. Rendelés, mellyben Páris az idegen országi Portékáknak szabad lerakó helyévé hirdettetik.)

A' Követek Házának új Szálája Dec. 20-kán készen lett. — A' Parlamentnek megnyittatását Februárius elejére várják.

A' Gazette Dec. 20-káról, így elmélkedik: „A' Ministerium, mellyet a' liberalis Journalok olly példátlan dühösséggel megtámadtak, molskoltak, zidtak, átkoztak és rágalmaztak, még megvan és erőssen áll. Azt hirdették felöle, hogy vagy a' Chartat fogja megsérteni, vagy kéntelen lesz kilépni. Nem sértette meg a' Chartat, 's nem lépett ki. — De, azt kérdi a' mai Courier, mit használt

hát ez a' Ministerium, ha semmi Országos fordításokat nem téssen? Ha reá a' volt bízattatva, hogy az Országot a' rémítő Revolutiótól megmentse, miképpen menti meg? vagy nem volt az a' Revolutio olyan rémítő; vagy kéntelen lesz a' Ministerium ellene hatalmas eszközökhöz nyúlni. Az első esetben, a' Revolutiótól való félelem csak szín volt tehát a' liberalis igazgatástól való eltérésnek palástolására; a' második esetben, nints mit tenni, a' Ministeriumnak, hozzá kell nyúlni az erőszakos eszközökhöz és mihelyt ezekhez nyúl, lesznek panaszok és nehézségek a' Parlamentben.... A' Courriernak mi csak annyit mondunk, a' Monarchiának minden veszedelmei az Engedések (Concessions t. i. a' Liberalismus kívánságainak) voltak, és az Ország megvagyon a' romlástól mentve, mihelyt többé Engedések nem történnek. A' mostan fennálló rendet senki sem, legalább a' Royalismus nem, háborgatja.

A' Quotidienne Dec. 22-kéről ez alatt a' feljül írás alatt „Hirtelen való Változás“ ezt a' tzikkelyt adja:

„A' Liberalisoknak tsúfolkodó hangja harmadnap olta komoly ellenséges hanggá változott. Ezek az ezer mesterek és hazughír koholók miolta látják, hogy a' Ministerium nemcsak erős, és elmentáll minden dühös megtámadásoknak, hanem bátoris és a' Parlament előtt megjeleni nem fél: azolta nem gunyolódással, nem Epigrammával, hanem az ijedtségnek szavaival élnek. Komolyokká lettek a' Journalok; észrevették, hogy a' tsúfolodás nem alkalmas fegyver; aggódni kezdenek, erőlködnek ugyan most is vakmerőséget mutatni, de ennek a' vakmerőségnek új Charactere van; lehet látni, hogy félnek valamitől; eddig a' magában bizakodó gögöst játszották, most szörnyű fáradságban kerül nekik

Bravourt mutatni. Kérünk minden Royalistákat, kérjük a' Ministereket is, vegyék figyelemre ezt a' megváltozást. Ezek az emberek csak azért ortzátlan vakmerők, mert azt hiszik, hogy ö előttök reszketni kell. De ha erőssen tartja magát a' Ministerium, ha mindent, a' mi gyámolául szolgál, megmarad, elsőben a' Principiumokat, annakutánna az embereket, tudniillik a' talentomos és energicus férfiakat: majd meglátjátok, mint elsápadnak egyszerre ezek a' Demokraták és Nép-szószóllók. A' ravaszok, a' nagyravagyók, hivatalra áhítózők és az előrelátók kerik már is a' kegyelmet. Isten őrizzen! azt mondják, hogy ök ellenségek volnának, bolond a' Constitutionnel, ök akarják a' Monarchiát, oltalmazzák a' Királyi széket, nem hagyják helybe a' Liberalismusnak kitsapongásait, 's több e'fele. — Jól van, szavokon kell öket fogni. De nem kell elfelejteni, hogy ezt csak félelemből mondják. A' Ministeriumnak állhatatosnak kell lenni, mindent meg kell tselekedni, a' mitől a' pártos felekezet reszket, egy szóval imponálni kell! 's a' t. 's a' t.

Nagy Britannia.

London Dec. 22-kén. A' Cumberlandi Hertzezné Dec. 16 kán béjött a' Fő városba. Hertzeg Eszterházy-né ugyan azon napon meglátogatta a' Kir. Hertzezné a' St. James Palotában. — Generalis Clinton megholt.

A' vas-útnak készítése, az Ország-nak nagyobb városai között, serényen folytatattatik. Költségesek ugyan ezek, de nyereségesek is azután. Egy illyen Útat akarnak most közelébb Edinburgh és Glasgow között rakni. A' 42 (anglus) mértföldnyi útat egyik várostól a' másikba gőz kotsival, legfeljebb 5 óra alatt meg lehet ejteni.

A' Times kiadóji Dec. 17-kéről, így szóllanak: „Mi régolta hallgatással, de nem figyelmetlenül nézzük a' Frantzia Journálok ellenségének nőttön növést, és olyan tsípös keserűnek látjuk az Oppositionnak megtámadó kifakadását, a' minéműre ellenkezőinknek (a' Frantzia Ministereknek) egy nyilvánóságos tette is méltó okot nem adott. Ennek a' külömben is, Characterénél fogva, könnyen ingerelhető Nemzetnek feltűzésére, az indulatoknak és balítéleteknek felélesztésére próbákat téznek. Nem lehet tagadni, hogy a' Journáloknak hangja és menetele mind egyik mind másik részről illetlen és jóvá hagyhatatlan. Az Oppositionalis Újságlevelek, a' még eleven emlékezetben lévő katonai ditsőségnek tüzes emlegetéseivel és a' Constitutionalis törvénynek tzelba vett megsértéséről roszz lélekkel elhintett állításokkal közönséges elégedetlenséget és bizodalmatlanságot törekednek gerjeszteni; másfelől a' Ministeriumnak gondolatlan követői holmi szemtelen, botránkoztató és hihetően meghatalmaztatás nélkül írott Nyilatkozatásokkal állópontot és talpkövet adnak a' Liberalisok viszontvádoskodásainak és gúnyolódásainak, noha foglalatljokat tekintvén, arra méltatlanok. Ezt annyival inkább lehet sajnálni, mivel annak a' sérjűtúnak, a' ki most X Károlynak első Ministere, Charactere úgy esmeretes, mint mérséklett, és a' ki egészen ellenkező várakozást ígér vala magáról. — Meglehet, hogy mi ennek a' Frantzia Országban dühösödő Vélekedési hartznak, melly minden Constitutionalis Országban kissébb nagyobb mértékben megvan, kemény elterjedését igen komolyan vesszük; óhajtjuk is magának Frantzia Orzágnak — Európának és az emberiségnek — javára, hogy bús sejdítéseink bé ne tellyesedjenek: de nem titkolhatjuk el, hogy

a' mi szemeinkben a' szomszéd Országbeli két viaskodó Felekezetnek mostani állapotja nem pusztá előjele amaz idveséges Parlamenti hartzok közeledésének, mellynek mi a' vélünk született tiszteletet megadjuk, hanem inkább egy vad, nekikeseredett és veszedelmes hartznak Symptomáit árulja el.“

Burkus Ország.

Volicki Úr, a' Gneseni és Poseni Ersek Dec. 21-kén megholt életének 62 esztendejében.

A' Burkus Armadiában most 6073 tiszt vagyon, ú. m. 2829 Alhadnagy, 1084 Főhadnagy, 1511 Kapitány, 478 Major, 88 Oberstl. 120 Oberster, 68 General-Major 52 General-Lieutenant, 12 Lovas vagy Gyalog Generalis és 1 Feldmarsal. Ha az egész Hadi-sereg elosztatnék 112 Kompániára, jutna egybe egybe 53—54 ember 's mindenikhez egy Generalis. — Az Anglus Armádiánál 5455 Tiszt vagyon, és ha ezt is ugyan annyi Kompániára elosztanák a' hány Generális vagyon, a' Kompániák tsak 10—11 emberből állanának, mert Angliában most 530 Generalis és 6 Feldmarsal vagyon.

Orosz Ország.

Sz. Pétervára Dec. 20-kán. A' Tsászár Neve napja Dec. 18-kán pompásan meginnepeletett. Gróf Volkonsky a' Házi Minister ezen alkalmatossággal nagy vendégséget adott, mellyen a' Külső Udvaroknak Követei jelen voltak.

Chosrev-Mirza Persiai Hertzeg, a' ki most Pétervárából haza Teheránba utazik, midőn Moskauba érkeznek ottan több napokig mulatott, és a' tiszteletére adott mulatságokban nagy kedvet látszott lelpi. Az Aszszonyásokhoz

megelőző nyájasságot mutatott, sőt egyszer három Kis Aszszonyt ugyan azon egy időben meg is kért, hogy mint feleségeit magával haza vigye. De midőn megértene, hogy ezen kivánsága az Európai szokásokkal nem egyez, hibás lépéséről engedelmet kéretett. A' Hertzeg sok vásárlást tett Moskauban, kiváltképpen vadász fegyvereket vételett.

Gróf Matuscevitcz rendkívül való Orosz Követ Londonból (Párison és Berlinen keresztül haza érkezett Dec. 15-kén. Ugyan azon a' napon Báró Humboldt, Berlinbe elutazott.

Odessa Dec. 19 kén. A' szabad járáskelés a' városban, minekutánna egy Hónap óta a' Pestis sehol magát nem mutatja, Dec. 16-dikán megengedett. Egyedül a' katona Ispotály vagyon elrekesztve, minthogy ottan egy betegen igen gyanús jeleket vettek észre.

G ö r ö g O r s z á g.

Egy Frantzia tiszt Móreából (a' Toulousei Újságban kijött levelében) ezeket írja: „A' mi Tudósaink (annak a' tudományos Biztosságnak tagjai, melyet Frantzia Ország Görög Országba küldött) Olympiánál az Alpheus vizének iszapos felmosásai között, egy nagy és pompás Jupiter templomának omladékaira akadtak *) Gróf Capodistrias megengedte, hogy a' találatott betses töredékek a' Párisi Muzeum számára hazánkba vitessenek. — Lepantóban a' Palikárok (katonák) felzendül-

*) Gell Anglus utazó 1817-ben ki jött „Itinerary of the Morea“ nevű munkájában lap. 36 már emlékezik ennek a' Templomnak omladékairól.

tek és azzal fenyegetődztek, hogy az Isthmuson keresztül menvén Argosra rohannak. Az Elölülő ennek hírére megijjedvén, írt a' Frantzia Generalishoz, hogy a' Pártosok ellen katonaságot rendelne ki. A' Generalis minekelötte ezt tselekedné, akarta tudni a' felzendülésnek indító okát 's annak kitudását Barthelemy Ürra, a' kit egy Fregáttal és egy Kompánia katonasággal Lepantóba elküldött, bizta. Barthelemy Ür elméne tehát Lepantóba, a' hol ezektől a' szegény emberektől igen jól fogadtott. A' Frantzia Tiszt, mint szemmel látó tanúja nagy nyomorúságjoknak, bizonyította, hogy ezeket a' felzendülésre nem egyéb indította, mint az utolsó szükség; hét hónap óta nem kaptak 'soldot, és miolta Lepantóban vannak, egyebet két három lat megromlott liszt-nél nékiek nem adtak, a' mit magoknak kellett meggyúrni, és hamuban megsütöni, de a' mi olly rossz volt, hogy a' kutya sem ette. Barthelemy Ür hosszan tanátskozott a' Suliotaknak és Rumeliotaknak fejeivel. A' dolog most már el van igazítva mind a' két résznek megelégedésére. A' szerentsétlen Palikáriknak 5 hónapi 'soldot megfizettek. — Üldözi a' baj és szerentsétlenség ezt a' szegény Országot. Nov. 15-kén egy Görög hajó, törést szenvedett. Másnapon Módonban nagy tűz és égés volt. 17-dikben egy más hajó ült el, a' Navarini szomorú tsapás, 19-dikben erős földrengés tapasztaltott a' tengerpartok hosszában. Módonban legnagyobb volt a' rázás, a' hol az emberek álmaikban feljédtek és a' szabad ég alá futottak. — A' miénk nagyon megunták a' Görög Országi lakást és vágnak haza. Az utolsó tsapat Dec. 15-kén fog hajóra ülni. A' Hadi Materialeknak legnagyobb része itt marad a' Görögöknek.

B e l g a O r s z á g.

(Folytatása a' Sajtó-szabadságáról való Törvényjavallatnak előterjesztésekor a' General-Statusokhoz bocsátott Királyi Izenetnek) Ha az Oskolai tanításra tekintünk, bátorkodunk hinni, hogy Mi midőn a' régibb rendelkezéseket önnön indulásunkból visszavettük, népünk megvilágosodott és előítélet nélkül való részének tetszését megnyertük. Ha szinte a' régibb törvényeknek illető módosítása közben meg nem engedtetett is az a' határtalan és zabolátlan szabadság, melly az emberi Társaságoknak felbomlására és háborodására viszen: tagadni mindazáltal nem lehet, hogy az Igazgatóságok a' helybeli és Tartománybeli Tisztviselőségnek minden Engedéseket megadott, mellyeket a' törvény megengedhetett; és Mi óhajtván várjuk Tekintetességteknek tanácskozásából meglátni, hogy valjon az előterjesztett Törvényjavallat által elértük e' törekedésünknek tzeljät, Alattvalóink illendő kívánságának tellyesítését. De vagyon is a' Nemzetnek jussa, Nemes és Tekintetes Urak, Tőlünk megvárni, hogy azon állhatatosság, mellyel a' gondolatlan praetensiokat visszavetjük, egyenlő lejénd Bennünk annak akarásával, hogy az illendő kívánságoknak eleget tegyünk. Ezen állhatatosság, melly a' rend állandóságának talpköve, Principiuma igazgatásunknak; és annak erősítése, hogy Mi az igasságos állhatatosságot az értetlen alászállástól (Condescenz) elválasztó határlineát nem vagyunk hajlandók által lépni — reményljük mindén jó gondolkozású férjfiúnak bátorításul fogszolgálni és lerontásul minden ollyatén plánumoknak, mellyek az erőszakos kitsikarásokon és zendüléseken épülhetnek. — Ha megfontoljuk a' Frantzia nyelvel való élésről adott rende-

léseinket: úgy találjuk, hogy ebben a' tekintetben, egy közönséges szokásban lévő nyelvnek feltartásával mindent megtettünk, a' mit a' lakosok Privát Intéresszéjének könnyebbítésére okosan kívánni lehetett. De mindazáltal ha meggyőzzük Magunkat felöle, hogy azon Rendelések valójában elégtelenek vagy kár nélkül kiterjesztethetnek a' közönséges ügyekre: Mi készek leszünk erre nézve illendő módosításokat béhozni, de azzal a' nyilatkoztatással, hogy ezen dolog további vizgálatunknak tárgya maradván, az indulatosságnak vagy illetlen Praetensióknak heves kifejezése az Engedéseknek pillantását siettetni nem fogja. — A' Bírák kitehetetlenségének igen illendő Principiuma már megvayon a' törvény által szentelve, és beleavatkozásunkat minekutánna; a' törvényiszolgáltatásnak új Organizatioja rövid időn meglészen, többé nem kívánja. — Ha figyelmetesen megtekintjük az úgy nevezett felelését a' Ministereknek, mellynek igaz értelmét Néünk nehezebben esik meghatározni, mint valóságos tzeljät; és ha megfontoljuk az alaptörvénynek Principiumait, melly nemtsak az Igazgatásnak minden rendelkezéseit alája veti kirekesztőleg a' Mi ítéletünknek és határozásunknak, hanem annak meghatározását is Mi reánk bizza, minémű kötelezetteseket tetszik Minékünk a' (Ministerialis) Departementeknek Fejeire reá tenni; és a' melly (alaptörvény) őket Esküvés által Hozzánk köti: úgy gondoljuk, hogy a' Mi Politikai Institutioinknak fenntartása a' Reánk bízott hatalomnak megőrzése és a' Mi szeretett jobbagyaink Intéresszéjének tartós megoltalmazása nem engedi, hogy Mi a' Mi Ministereinknek más akárminémű felelésére leereszkessünk mint arra, melly reájok nézve a' törvényben, a' Mi erántunk való kö-

telességeiken kívül, meghatározott. Mert Mi a' Status Tanátsnak a' Constitutio által lett szereztetésében, és abban a' törvényben, melly szerént ez kell kihallgatni és nem tsupán a' Ministereket, minekelötte valami rendeltetnék, — Mi nem tsak a' Ministerek felelésének gondolatját kirekesztette látjuk, hanem annakfelette nagyobb zálogot is látunk ebben a' Belga nép Intereszszéjének. A' Ministerek felelésének behozása, úgy a' mint az most emlegettetik, — a' General Státusoknak két Háza és a' Birói hatalom előtt — az alaptörvénynek ellenére más kezekbe tenné által a' Kir. Hatalomnak gyakorlását, a' nélkül, hogy a' nép szabadságainak új és igazi zálogot adna. — Az ös vezek nézve (Conflicts, t. i. az Igazgató szék és a' Törvényszékek között) óhajtuk mind az Igazgatóhatalom szabad menetelének bátorságba helyezetését, mind azt, hogy jobbágyainknak a' Törvényszékekhez való folyamodása haszontalanul meg ne gátoltassék. Mi elvégeztük magunkban, hogy erre a' pont-ra, mihelyt a' Törvényszolgáltatásnak új Organizatioja erőbe fog lépni, vissza térjünk, és hízelkedünk Magunknak, hogy akkoron mind a' két, kérdésen kívül való szükségeknek illendően eleget tészünk. — A' Megyékbeli Statusoknak Attributumai (jussai és kötelességei) a' közelebb lefolyt esztendőök alatt külömbkülömbféle Theoriákra adtak alkalmatosságot. Ezeknek a' Collegiumoknak nagy és méltó jussok vagyon a' Mi bizodal munkra és oltalmunkra. Az alaptörvény őket a' nép és a' Királyiszek közötté helyezettvén, ök azok, a' kik tartományaiknak Intereszszéit Mi Vélünk legjobban megismerhetetik és gondunkba ajánlhatják: és ez az, a' mit nélkül szüntelen szemek előtt kell tartani, és egyedül azokkal foglalatoskodni, mel-

lyek saját Megyéiket különösen illetik, a' nélkül, hogy a' szélesebb és közönséges intereszszéjű dolgokra kiereszkednének. Így kétségkívül jobban fogják oltalmazni tudni Elöttünk a' Tartománybeli Statusok, tartományaiknak ügyeit és intereszszéjét; és ezen szempontból éppen annyira hajlandók és készek lészünk a' Megyés Rendeknek előterjesztéseit elfogadni, mint a' mennyire ellene lészünk azon veszedelmeknek, mellyeket tulajdon jobbágyainknak ártalmas és nemszabados beleavatkozása, a' törvényhozó hatalomra árasztana; melly kirekesztőleg Minálunk és a' General-Statusoknál vagyon. — (Végezetre emlékeztetetik az Országnak Finantz-állapotjáról, a' Költségeknak lejjebb lejjebb szállásáról, az Adóknak kevesedéséről név szerént az Örlés-adójának (im pót-mouture) eltöröltetéséről az Ország-nak kívánsága szerént, a' Syndicatusi Hivatalnál lévő vissza éléseknek tzelba vett megszüntetéséről, — és utoljára az a' nyilatkoztatás rekeszti bé az Izenetet, hogy az Országglószék, egyetértésben a' General Statusokkal, fel fogja a' rendet és köz szabadságot az Országban tartani.)

Az a' törvényjavallat, mellynek alkalmatosságától ez a' Kir. Izenet az Ország Rendjeihez botsáttatott, (a' Sajtószabadságáról) a' General Statusoknak Házában aligha fog keresztül menni. De nem is volt az fő tzelja a' Ministeriumnak, hanem tsak alkalmatosságúlg szolgált ennek a' Királyi Nyilatkoztatásnak kiadására. Sorban felvétetnek itten a' főbbek az úgy nevezett Országpanaszai közzül, és részszerént orvoslás ígértetik, részszerént a' dolognak más szempontból való nézése ajánltatik. — Ezt a' Nyilatkoztatást a' Justitz Minister, Maanen Ur az Országnak minden Kir. Prokuratoraihoz és Törvényszékeihez

megküldötte, hogy az Igazgatószeréknek ebben elő adott gondolkozását és Principiumait magoknak sinor mértékül vennék.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstántzinápoly Dec. 10-kén Generalis Gróf Orloff, a' ki az Orosz Udvartól a' rendkívül való követségben ide küldetett, a' mult H. 27-kén Rodostóból a' Fő városba megérkezett; a' f. H. 5-kén a' Ramit-siftliki Kaszárnában a' Szultánnál Privát audienziája volt, 's által adta az Orosz Tsászárnak saját kezével írt levelét, a' Nagy Úrnak. — Együtt jött el a' Gróffal, Status Tanácsos Buteneff Úr is, Orosz Követség vivő (Ribeaupierre Úrnak, a' rendes Követnek érkezéséig) a' fényes Portánál.

E l e g y e s D o l g o k.

A' mult 1829 dik esztendőben Angliában, 219, és Skotziában 's Irlandban 89 féle Újságok 's Folyóíráások adtak ki. Magában Londonban 55 Újság jő ki, mellyek közül 15 minden nap megjelenik, illyenek: a' Times, Morning-Herald, M. Cronicle, M. Advertiser, M. Journal, mellyek reggel adatnak ki, estve pedig a' Globe, Courier, Sun, 's a' t. Ezek az Újságok naponként mintegy 40 ezer nyomtatványt terjesztenek el, 's ezekből a' Fiscusnak naponként 722 ezer forintjövödelme van. Legtöbb olvasói vannak a' Times nevű Újságnak, ú. m. 10 ezer, 's jövödelme a' költségein kívül, (mellyeket pengő pénzben 1 millió 200 ezer forintra tesznek) 240 ezer forint. Ezek az Újságok mind erőmíves sajtók által nyomtatnak, mellyek egy óra alatt harmadfél ezer árkuat nyomtatnak ki, midőn

a' közönséges sajtók által ennyi idő alatt legfeljebb 4, 5 száz árku készülhet.

M a g y a r O r s z á g.

Szent-Mihályról, Szabolts Vármegyében Dec. 5-dikán. A' mult napokban fosztatánk meg T. T. Köveskáli Nagy István Prédikátorunktól, ki 1740-dik eszt. születvén, hosszú életét csaknem 90 esztendőre terjesztette, és már azzal is elég nyilvánosságossá tevé a' mértékletesség' törvényei útján lefolyt napjainak szerentsés sorát. Tettes Szala Vármegyében látta legelsőbb is a' nap' világot; a' Balaton Füredi és Peremartoni Reformátos iskolákban vevé első nevelését, onnan később' a' Tisza mellyékére vetődvén, a' Debreczeni Collegiumban folytatta tudományos pályáját, és öregbíté ismérteit, azután külső országi Akademiákra indult, Bazileában három hónapot, Bernában pedig egy esztendőt töltvén. Viszszatérése után hazájába páros életre lépett, mellynek termékeny volta több, de nem mind életben maradt gyermekekkel meg áldotta a' nélkül, hogy az atyai gondoskodások és búk vagy hivatali buzgóságát meghűtötték, vagy élete' és természete' tsendességét megháborították volna. 1772-dik esztendőben lön itten Prédikátorrá, 's itt élt mind halálig híveinek legnagyobb szeretetében.

A' pénz folyamat Januárius 4-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 103 3/8
Az 1820-béli sorsosok, 180
Az 1821-béli hasonlók, 134 3/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 59 3/5 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1273 3/5 for. ton,
Conv. Pénzben.

Az Austriai Priv. Nemzeti Bank Directiója, tett ígérete szerint közre bocsátja a' még forgásban lévő Váltó- és Anticipatio-tzedulák neve alatt esmeretes papíros pénzeknek mennyiségét, úgy a' mint azoknak számát a' mult 1829-dik esztendő végén megvizsgálván találta. Költ Bétsben Jan. 2-dikán 1850.

Ns. Steiner Menyhard
Bank Kormányi Helytartó.
Báró Eskeles Bernát
Bank Director.
Ns. Löventhal Jákob Jó'sef
Bank Director.

Forgásban van még Váltó- és Anticipatio tzedulákban:

Jun. 30-dikán 1819-ben tett számbavétel és számadás szerint volt akkor forgásban	-	62,292,515.
Szakadozott és hasznavehetetlen tzedulák beváltására készítettett és kiadatott	-	6,585,518.
Volt tehát összeséggel	-	68,878,033.
Vagyon ellenben Dec. 31-dikén 1829-ben beváltott papíros pénz a' végre, hogy elégettessék 14,501,500.		
Ezen Summa közé lévén számlálva az is, a' melly már Jun. 30-dikán 1829-ben mint az elégetésre készen álló, előadatott, ú. m.	4,420,525.	
	Marad még	6,880,975
Hasznavehetetlen elrongyolt Váltótzedulákból, a' feljebb említett újakkal beváltatott	-	6,585,518
	Melly térszen	15,464,295.
Marad tehát Dec. 31-dikén 1829-ben még forgásban:	-	55,411,538

Költ Bétsben Dec. 31-dikén 1829.

Következnek az aláírások a' Priv. Nemzeti Bank Számtartóitól.

Felsőégi meghatározás szerint ezen f. Januárius hónapra a' zsemlyéket és a' kenyereket valamivel nagyobbra sütik a' kenyér-sütők mint a' mult hónapban. — A' marhahús fontja feljebb ment, ú. m. 8-ról 9 kr.ra, p.pénzben, vagy 22 1/2 kr. váltóban.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal, (Obero Bäcker-Strasse Nro 752.)